
František
ŠŤASTNÝ
STAVBÁRSKE
EPIZÓDY

Stavbárske epizódy

František Šťastný

Stavbárske epizódy

UNIVERSUM
2 0 0 9

František Štastný: Stavbárske epizódy

Autor a vydavateľ ďakujú spoločnosti *UNIMEX GROUP, a.s.*
za finančnú podporu, ktorá umožnila vydanie tejto publikácie.

Za podporu ďalej úprimne ďakujem
nižšie uvedeným sponzorom:

Baran Marián	
Berezný Jozef	*P. O. CAR, s.r.o.*
Floch Pavol	*MARKOB, spol. s. r. o.*
Hanigovský Štefan	*Fecupral, spol. s. r. o.*
Jaš František	
Lukošík Andrej a Jozef	*Lukostav s. r. o.*
Majirský František	
Molčan Miroslav	
Puzder Juraj	
Rengevič Alexander	*Pneumat trading, s. r. o.*
Smoleň Miroslav	
Šechný Peter	
Šíma Ján	
Šimáně Jiří	
Talian Miroslav	*Vatmex, s. r. o.*
Vell Jozef	

© Vydalo vydavateľstvo Universum, Javorinská 26, 080 01 Prešov

(www.universum-eu.sk)
Prešov 2009

ISBN: 978-80-89046-58-4

Toto skromné dielo venujem pamiatke môjho otecka, ktorý chcel, aby som pokračoval v jeho šľapajach v stavbárskom remesle. Vzácne rady, ktoré mi dal, ma sprevádzali celým životom.

Moja kniha je aj spomienkou na priateľov, ktorí boli zdrojom niektorých epizód, ale už sa jej nedožili. Aj vám, Jožko Semančík, Jarda Kulifay, Pišta Pivarník patrí vďaka za pekné priateľstvá.

Bez pomoci, usmerňovania, prinášania nových a nových nápadov, jazykovej úpravy a nekonečnej podpory, by som nemal možnosť moju spomienku na strávené roky v peknom prostredí stavbárov stvárniť do týchto epizód, keby nebolo osoby, ktorá ma pri tom všetkom podporovala a sprevádzala. Úprimné ďakujem patrí teda mojej milej manželke.

Autor

Stavali tesári murárom lešení,
po ňom sa prechádza moje potešení...

Hymna stavbárov – lebo ju som si vybral za motto môjho vyprávania - sama osebe naznačuje ojedinelosť tohto remesla, o ktorom čo-to viem a o ňom sa pokúsim aj niečo napísať. K jeho magickej príťažlivosti a fortieľu aktérov sa hrdo mienim prihlásiť aj touto cestou. Poviete si, čo už môže byť na stavarine také zaujímavé, že sa oplatí preto sadať k počítaču a vkladať do neho rad za radom písmenká tak, ako murár jednu tehličku za druhou? Názory iste budú rôzne. Veď každý má nárok na ten svoj, lebo v rôznorodosti je vlastne pointa krásy. Uniformita, ak existuje, by tejto polemike asi uškodila.

Nemienim dnes viesť siahodlhé dišputy o tom, ktoré povolanie je lepšie a zaujímavejšie. Cítim sa však dostatočne hrdý, že sa môžem hlásiť k „baraberom", ktorí pri svojej práci používajú teodolit, olovnicu, kelňu či iný inštrument. Prežil som medzi nimi celý aktívny život, pričuchol k vôni malty, oboznámil sa s mozoľami tesárov, vodoinštalatérov, ale i umom technikov i projektantov. A to ma, myslím si, oprávňuje písať o tejto nevšednej profesii a o jej vzácnych aktéroch. Viem, že zástancovia iného odvetvia so mnou veľmi súhlasiť nebudú. Ak si ho takisto vážia ako ja to svoje, potom je všetko v poriadku. Buďme hrdí na našu prácu a ľudí okolo nej.

Stavarina, ako sa tomuto remeslu slangove hovorí, je „božské" remeslo. Toto pomenovanie som vymyslel pri príležitosti rozhovoru s jedným ruským novinárom. Ten mi položil otázku, ako sa dívam z postu riaditeľa na dielo rúk našich stavbárov pri výstavbe v Užhorode. Keď som zodpovedal na všetko, spýtal sa ma, aký nadpis by mal dať pre tento článok. Vtedy som spontánne uviedol, aby napísal: *U predstaviteľov božského remesla*. Na jeho otázku, ako tomu má rozumieť, som reagoval:

– *Pán Boh stvoril svet a všetko, čo sa na ňom nachádza, postavili stavbári.*

– *Vy musíte byť na svoje remeslo naozaj veľmi hrdý,* – konštatoval redaktor.

Veru som, a hlavne na dielo rúk priamych aktérov - murárov, tesárov, betonárov, vodoištalatérov, kúrenárov, pokrývačov, technikov, projektantov a rad ďalších a ďalších. Všetci sú v stavebnom diele, ktoré zostáva po nich, rovnako dôležití a nenahraditeľní. V tomto duchu vzdávam hold tomuto prekrásnemu remeslu, ľuďom v ňom, ale zároveň chcem čo-to z mojej viac ako 40-ročnej pôsobnosti medzi nimi aj napísať. Nech sa zachovajú aj pre budúce generácie. Stavarina si to každopádne zaslúži!

NEHŇIVAJU ŽE, VEDUCI, ALE VÍ TO PŘEHAŇÁČE TAK, JAK I VOF ROBOCE: ČEM OBJEDNAVACE A OBJEDNAVACE... - A NAGSTATEK NĚMA CHTO ANI VÍPIC, ANI ZAPLACIC

PREDAJ DCÉRY ZA ALKOHOL

Moje prvé kroky po skončení školy viedli do *Pozemných stavieb v Prešove.* Vybral som sa do miesta, kde žili rodičia a kde som si našiel aj moju nastávajúcu. V tom čase sa nosili tzv. *umiestnenky* ako atribút plánovaného hospodárstva a tie určovali osudy absolventov vysokých škôl. Išlo o to, aby sa dostali tam, kde ich národné hospodárstvo „potrebovalo". Mnohí z nás sa snažili zostať v Bratislave, v mieste úspešného pokračovania v kariére a zvýšiť si tak kvalifikáciu, prípadne získať vedeckú hodnosť. Ale takých, ktorým sa podarilo spojiť svoju budúcnosť s naším hlavným mestom, bolo pomenej a prirodzene o túto možnosť nastala veľká bitka. Na východ sa veľa absolventov nehrnulo a tak nebol problém ju získať. Napriek tomu, že na fakulte bol o mňa záujem - podobný prejavili aj vo výskumnom ústave - som sa rozhodol pre Prešov. Musím povedať, ža dodnes tento môj krok neľutujem. Šiel som nielen do mesta trvalého bydliska, ale aj za budúcou manželkou. Koniec-koncov prvé kroky smerovali po stopách môjho otca - stavbára, bývalého zamestnanca tohoto podniku. Pôsobil tam vo funkcii vedúceho výroby. Často som počúval slová:

– *Tvoj otec bol dobrý človek, mali sme ho radi, vedel pozorne načúvať, ale aj dobre poradiť – všetci ho hodnotili ako osobnosť s veľkým O*.

Bol to záväzok pre mňa, ale aj obrovský pocit zodpovednosti nesklamať a dokázať, že jeho meno nepoškvrním. To som si uvedomoval počas celej kariéry a tým sa riadil. Keď niekedy ľudia niektoré moje kroky komentovali, alebo s nimi dokonca nesúhlasili, vždy som mal poruke vetu : *Tak mi radil otec.*

Po znárodnení na čele vtedajších národných podnikov stáli tzv. *robotnícki riaditelia.* V tom našom to bola známa figúrka, ktorú nik ináč nevolal ako *Tóni báči.* Mal prirodzenú autoritu a pôsobil ako zábavný človek. Venoval sa aj funkcionárčeniu vo futbale. Práve on sa dosť často spolu s mojím otcom zúčastňoval na rôznych pracovných jednaniach. V stavbárskom remesle nechýbala ani povestná „dorozumievacia medicína" - *rum*. Ak názov tohoto nápoja prečítate odzadu, zistíte, že pochádza od slova *múr* – teda patrí do stavbárskeho prostredia. Otca, abstinenta, pri horčičákoch s tým-

to nápojom často ratoval práve Tóni báči. Dobre sa spolu dopĺňali, pripomínajúc známu komickú dvojicu *Lauera a Hardyho.* Subtílna postava otca totiž oproti mohutnej až robustnej svojho sprievodcu tak vyzerala. To abstinovanie mi tiež prischlo a túto rýdzo stavbársku vlastnosť, ktorú neskôr prevzali aj iné remeslá, som si neosvojil. Keď otec zomrel - a ja som už vtedy pracoval ako stavbyvedúci na stredisku spolu s Tóni báčim - šiel som mu túto smutnú správu oznámiť. Vypočul si ma, podal mi ruku a riekol:

– *Ta šicko najľepše, inžimire.*

Mnoho ľudí bolo v tom čase vo funkciách iba so základným alebo stredoškolským vzdelaním. Rôzne rýchlokurzy a doškoľovania z nich urobili odborníkov na riadenie stavebných prác. Všade prevládala írečitá šariština, ale fortieľ im nechýbal, rozumeli svojmu remeslu. Nuž a Tóni báči, *odborník bez kresla,* ako ho všetci volali, mal aj vo svojom dôchodcovskom veku pomerne silné slovo. Platilo, čo povedal, splnili mu všetko, čo pýtal a niekedy sa to aj zneužívalo.

Spomínam si na peknú epizódku, keď šiel s vedúcim strediska na vtedajšiu *správu.* Išlo o *dekádnu poradu,* kde sa prejednávalo plnenie plánu a vyslovovali požiadavky na ďalšiu dekádu. Tóni báči prichádzal na poradu o *bakuľke* a väčšinou prespal celé jednanie. Mal už veľa rokov. Keď vedúci strediska so zvýšeným hlasom žiadal, aby mu dodali na stavbu *prestožeriav* – jednoduchý žeriav - náš driemajúci sa prebral, rezolútne trieskal spomínanou bakuľkou o stôl a kričal:

– *Boha vašeho, dace tote sto žerjavi, abo co ?!*

Čo nasledovalo, nemusím spomínať. Veľmi sa mi páčila aj jeho snaha s každým si pohovoriť, ak náhodou sedel v kancelárii sám a nemal čo robiť. Tak mi raz vysvetlil, ako je to s plnením plánu a čo si treba zapamätať.

– *Znaš, inžimire, plnic plan to je važna vec! Ja znam, co hutorim!* – a poznajúc jeho vlastnosť hovoriť a hovoriť, rýchlo som pochopil, že teraz sa k slovu len tak ľahko nedostanem. Nevadilo mi to, aj tak som nevedel, čo bude nasledovať.

– *Sudruhove tam hore planuju a oňi ňemaju aňi dinstu, co to znamena tu dole. Rozpišu nam ulohi a mi abi sme še potarhaľi, ňe a ňe še popasovac s ich vidumstvami. Ňeznam, skadzi prišľi k tomu, keľo bitoch nam treba postavic v roku, keľo spulnic zedhačky* - nevedel dobre ani to, čo tá „zedhačka" je, ale stále o nej počul. Všade ju „naháňali", lebo

tak to po nás chceli na závode, od nich zase na podniku a od tých tí „hore“ až po ÚV KSS! Spomínané zakliate slovo predstavovalo objem prevedených prác vyjadrených v korunách a táto hodnota znamenala „základná hodnota – ZH“ – teda zedhačka.

– *A kec še nam to ňepodarelo spulnic, bulo zle-ňedobre! Aľe ak budzeš mac v buducnosci s tim coška dočiňeňa , radzim ci, vijdzi na Kalvariju a popatri dolu. Ja tak robim po skončeňi každej pejcročnici a znaš, co vidzim?* – bol som zvedavý, čo mi povie. Vo svojom výklade urobil rečnícku pauzu, asi aby dodal svojim ďalším slovám vážnosť a pokračoval:

– Vidzim veľo domoch, cestoch, Torisu zregulovanu, pekne parki, fabriki a to šicko sme postaveľi mi stavbare a pritom sme ňigdaj plan ňespulňeli!

Takých a im podobných príbehov bolo neúrekom.

Ale najprv ešte k môjmu príchodu do podniku. Prijímanie na výrobný úsek mal na starosti vtedajší výrobno-ekonomický námestník riaditeľa. U neho som sa teda hlásil aj ja. Ustráchaný som stúpal hore schodami na prvé poschodie murovanej budovy na vtedajšej Leninovej ulici č. 16. Tu sídlilo vedenie firmy, s malou dušičkou som si pozeral menovky na jednotlivých dverách. Bolo pochmúrne januárové predpoludnie, všade prevládalo ticho, akoby sa tu nepracovalo, či sa nebodaj schyľovalo k búrke. Žeby ma takto vítali do praxe? Rozmýšľal som nad tým, ako asi vyzerá námestník. Bude to staršia osoba, bude chmúravá, alebo naopak stretnem milú žoviálnu figúrku za veľkým písacím stolom, zaprataným množstvom papiera? Tieto a podobné myšlienky ma sprevádzali pri pomalom šinutí sa po chodbe a čítaní jednotlivých menoviek. *Ing. Přestavěl - vedúci výroby,* čítal som jedno z mien na dverách a myslel som si, to bude niekto z Čiech. Teda asi pochádzal z krajov za riekou Moravou, ako môj otec. A ako sa ukázalo, nemýlil som sa. Neskôr sme krátku dobu aj spolupracovali.

Ale času na meditácie a rozjímanie nad jednotlivými menami nebolo, lebo zrazu som sa pristavil pri menovke, ktorá mi oznamovala, že za týmito dverami sedí sekretárka *Jitka Černá,* pravá ruka námestníka *Ing. Artúra Feldbauma.* Ešte raz som si prečítal spomínané údaje, poslednýkrát sa poriadne nadýchol a nie celkom smelo zaklopal na dvere.

– *Ďalej,* - ozvalo sa spoza nich.

Rýchlo a nesmelo chytám kľučku a už je predo mnou malá, ale útulne zariadená kancelária pani Jitky. Okno na ulicu bolo pootvorené, lebo ako som ihneď zistil, obyvateľka tejto malej miestnosti holdovala cigaretovému ošiaľu. Na stole veľa papierov, nesystematicky - aspoň mne sa tak zdalo - porozkladané ceruzky, perá, sponky a pečiatky. Medzi nimi nechýbal ani popolník s množstvom *štykov*, ako to tu volali. Rádio na parapete okna vyhrávalo rezké šarišské pesničky a vedľa neho sa chúlili v črepníku maličké kvietky, zrejme nadopované nikotínom. Sekretárka bola mladšia žena subtílnej postavy z peknými hnedými vlasmi. Oblečený mala jednoduchý pepitový kostým a na rukách viacero prsteňov. V očiach bolo vidieť šibalské prebleskovanie svedčiace o životnej aktivite. A ako som si hneď všimol, bola rázna, ale popritom milá, čo mi moje prvé kroky iba uľahčilo. Zrejme postrehla, že nie som celkom vo svojej koži a tak sa snažila zbaviť ma trémy.

Po mojom nesmelom predstavení sa hneď dala najavo, že je tu skutočným pánom situácie, pardon, dámou na správnom mieste. Neskôr som si dobrú sekretárku práve takto predstavoval.

– *Zdravím vás, pane inžinýre, už jste očekáván,* - zašvitorila svojou ľúbozvučnou češtinou a pokračovala - *ale předem si musíme vybavit formality. Tak po představení u šéfa zajděte na osobní oddělení, tam vám vypíšou všechno pro vaši evidenci ve firmě, pojedete taky na zdravotní přehlídku a to je asi všechno. Menovací a platový dekrét dostanete pak na správě, kde nastoupíte do roboty. Jo, zapomněla jsem říci, že vašim pracoviskom bude Stavební správa 05 se sídlem na Jarkové ulici.*

Neviem, či som mal vtedy ústa otvorené od údivu, či som sa vedel vôbec spamätať s toho prílivu údajov. Ešte aj dnes na to spomínam s úžasom, ako plynule a dynamicky, ale pritom so šarmom, vysypala túto záľahu, pre mňa doteraz nie celkom známych a pochopiteľných, informácií. Stála pritom za svojím stolom, zalievala kávu, ktorá, ako som si neskôr uvedomil, bola adresovaná mužovi za dverami. Medzitým si usporiadala svoje papiere, ktoré tiež boli nasmerované tam, kde poputuje aj káva. Z popolníka semtam zobrala horiacu Detvu, potiahla si a nerušene pokračovala v troch činnostiach naraz. Zrazu zazvonil telefón. – *Promiňte, pane inženýre,* - a už komunikovala stručne a úsečne s tým na druhej strane drôtu. Rozhovor rýchlo skončil, zobrala papiere a spomínanú kávu, otvorila dvere do *Muftiho* kancelárie. Toto pomenova-

nie v celom podniku prischlo námestníkovi ako znak uznania, že vlastne on vládol tejto firme, aj keď nebol na jej čele.

– *Popojedeme, pane inžinýre,* - riekla a už sme obaja vkročili do, pre mňa v tom čase tajomnosťou zakliatej, miestnosti budiacej rešpekt. Neviem, ako ma videl za stolom sediaci starší pán, tak okolo šesťdesiatky, ale moje srdiečko zvýšilo okamžite svoj rytmus. Obava, strach, či čo sa to so mnou dialo, pripadal som si ako ratlík v zimnom prostredí. Ale veď je to možno aj prirodzené – práve skončený elév vstupuje k *bossovi* veľkej firmy a ide sa uchádzať o zamestanie. Za stolom s pozdvihnutými okuliarmi v hrubom tmavom ráme sa mi predstavila trochu zavalitá postava, tvár zaokrúhlená a vlasov na hlave pomenej. Celé to bizarné divadlo zahaľoval mrak hustého dymu. Vychádzal z peknej fajky umiestnenej v kútiku úst môjho nového šéfa. Mňa, nastupujúceho novica, očarila aj vybavenosť kancelárie a príjemná aróma z tabaku lepšej značky. Zdvihol hlavu od papierov, zacítil vôňu kávy a jeho prvá reakcia bola:

– Jitka, to ste mi urobili radosť, už som ten môj doping potreboval. A koho mi to vediete?

– *Soudruhu náměstku, toto je pan inženýr Šťastný, absolvent Stavební fakulty v Bratislave, který k nám dostal umístněnku a bude pracovat na správě u soudruha Králika. Všechno jsem zařídila a tak vám ho představuju* - opäť spústa informácií.

– *Vitajte, pán kolega,* - oslovil ma ten, z ktorého sálalo fluidum budiace rešpekt a k tomu ešte to oslovenie - *pán kolega!*

– Iste ste už informovaný o všetkom, chcem vám v našom podniku iba zaželať veľa úspechov s presvedčením, že tu porastiete a budete mať svoju prácu rád. Som vám kedykoľvek a v ktorúkoľvek hodinu k dispozícii, moje dvere sú vždy otvorené.

Kolega, a hneď aj prijatý za spolupracovníka, žiadne ponižovanie, ale podávanie pomocnej ruky, to je ten najlepší dojem z takéhoto prijatia. Vždy som si tohoto človeka vážil. A keď som už bol na čele materského podniku, moje cesty často viedli k nemu do Bratislavy, kam sa na dôchodku uchýlil. Bola a dodnes je to pre mňa osobnosť so všetkým, čo k tomu patrí.

Po absolvovaní všetkých vstupných záležitostí som nastúpil na spomínanú správu a zaradili ma na technický úsek. Tam ma mali oboznámiť s tým, ako sa spracováva predvýrobná príprava, kal-

kulácie a všetko, čo stavba v jej realizačnej fáze potrebuje. Stal som sa na čas „majiteľom" prvej naozajstnej kancelárskej stoličky a patril mi aj keď nie úplne nový, ale „celý" pracovný stôl. Kancelária, v ktorej sedeli okrem mňa ešte ďalší dvaja starší pracovníci, bola priestranná a mala aj dosť svetla. Okná boli obrátené z jednej strany ku pamätnej Caraffovej väznici a z druhej ku krčme s exotickým názvom *Mexico.* Dnes je v tejto budove vojenská správa. Celý interiér dopĺňali dve železné skrine, zamykajúce sa na ťažkú kladku pred prípadným „nepriateľom" a nechýbal ani kovový vešiak. Nevyhnutnou výbavou boli gumenné plášte a gumáky, lebo naša práca bola často spojená aj s pobytom v teréne. A tam veru o blato nebola nikdy núdza. Jeden z mojich budúcich dočasných spolupracovníkov, v trochu staršom veku, pôsobil na úvod komunikatívne a samozrejme mi aj tykal. Veď prečo nie, bol medzi nami viac ako generačný rozdiel. Ten druhý, vekovo niečo medzi tým, a ako sa ukázalo o niekoľko dní, ho tu zamestnávali viac za kopanie do futbalovej lopty. A keďže vtedy sa pestoval amaterizmus na papieri, musel byť formálne zamestnaný. Bral plat vo firme, ale behal po zelenom trávniku Tatrana Prešov.

Prvé dni boli poznačené vzájomným oťukávaním sa. Kto vlastne je ten inžinier, takých tu veľmi ani niet, – konštatovali moji kolegovia. Lámali si hlavu nad tým, kto ho doporučil, či dokonca pretlačil. Spomínané otázky sa síce nedali vyčítať z tvárí, iba z ich chovania. A ja som, s veľkou dávkou obáv i neistoty, čakal, ako to všetko dopadne, ako ma príjmu a či sa uplatním. Došlo mi, že nepatrím medzi žiadne výnimky.

Môj, teda už druhý, prijímací rituál však rýchlo skončil, bolo potrebné pracovať. Sme predsa vo výrobnom podniku a tu vraj niet času na veľké reči! Z pozície staršieho prevzal nado mnou patronát vedúci oddelenia, ktorý ma tak pekne privítal pri príchode a postupne mi dával študovať rôzne materiály a dokumenty, že sa musím oboznámiť s firemnými predpismi a potrebnými agendami oddelenia, kam ma pridelili. Na stôl mi nadelili rôzne normy, cenníky, technologické predpisy. Pravdu povediac vtedy sa mi zdalo, že ničomu nerozumiem. Čas však ukázal, že to bolo potrebné. Keď som neskôr riadil závod či potom aj podnik, všetko sa mi veľmi zišlo.

Toto „povinné" čítanie netrvalo dlho, zakrátko mi dali spracovať kalkulácie pre jeden objekt a určili aj termín, kedy to má byť

hotové. Prvý raz som sa stretol s tým, že každá práca má svoj termín dokedy musí byť urobená. Kto prišiel na to, ako dlho má trvať, mi na začiatku celkom jasné nebolo. Ale veta - *Dovtedy to musí byť a žiadna diskusia o tom nie je možná!* – ma neskôr presvedčila, že vedúci rozhodne o čase trvania jej realizácie. Podobné ultimáta ma sprevádzali v praxi aj neskôr. Sem-tam mi niečo poradili, na niektoré otázky odpovedali, a tak sa bariéry medzi nami začali pomaly lámať. Občas sme spolu zaskočili do vedľajšieho mäsiarstva kúpiť si niečo na desiatu. A keď sme si už na seba ako-tak zvykli, pokúšali sa ma dostať aj do *Mexica* – krčmy, ktorá bola naproti. Tá sa stala tajným občerstvovateľom zamestnancov, keď šéf nebol nablízku. Jeden z mojich spolupracovníkov *Pali* - ja som ho po vzore niektorých mladších spolupracovníkov volal *Pali báči* - ma stále atakoval:

– Inžimire, poce še občerstvic do Mexika.

Tam sa na posmelenie a pozdvihnutie nálady používali poldecáky rôzneho trunku. Často však nálada bola až nad ich sily a potom to končilo tým, že sa už do práce nevracalo. Ak to šéf zistil, prischlo im veľké A-čko, teda absencia, zaznačené do knihy dochádzky. Pali báčimu to akosi nevadilo, sústavne pokúšal šťastie a alkoholom si liečil akési vlastné bolesti. Aké boli, neviem. Dlho som však mal pocit, že ma do tejto nešportovej disciplíny chce zatiahnuť. Nepodarilo sa, lebo pijatika ma nikdy nebavila. Naliehal a naliehal, že mu predsa nemôžem odmietnuť pozvanie na pohárik. Taký stavbár, ktorý nepije. neexistuje. Nakoniec som s ním do tej krčmy zašiel. Okamžite objednal poldecák vodky na zoznámenie. Pri pulte „na stojaka", kde nikdy nebolo prázdne miesto, hranatým masívnym pohárikom s razanciou *štamgasta n*arazil do môjho a nahlas, aby to počuli aj ostatní okolo, riekol:

– Ta vitaj, inžimire, a pamatuj sebe, že mi sme chlopi jak še patri!

Keď za tým nasledovala objednávka s číslom dva, začal som protestovať, že ja nepijem, že už mám dosť. Chytil ma strach, ako to celé dopadne, či nás šéf neuvidí a podobné mindráky. Jeho argumenty na moje poznámky ma skoro skolili, lebo skončil pri politickej agitke, vraj „ podceňujem robotnícku triedu"! Veľmi som nerozumel, čo všetko je možné zakomponovať pod „triedu" a ako ju vlastne zneužívať. Veru to nás na hodinách marx-leninizmu ne-

ráčili učiť! Na druhej strane som si myslel, že niet dôvodu hneď na začiatku kariéry si nachádzať nepriateľov.

A tak keď ma opäť raz pozval „vedľa“, rozhodol som sa, že na ten poldecák s ním zaleziem. Neurazím predsa tú „robotnícku triedu“! Ostatní ma upozorňovali, že on neplatí a je to aj jeden z dôvodov, prečo pozýva iných. A skutočne, len čo sme vkročili do spomínanej krčmy, zahalenej dymom z cigariet a nezrozumiteľnou vravou štamgastov, Pali báči zakričal na čašníka:

– *Ďuri, doňeš nam dva puldeci vodki, pan inžimir placi priskočne.*

A je to tu, pomyslel som si, mali pravdu. Nuž čo, dajako to predsa len prežijem. Ale pri jednom nechcel ostať a tak sme „zlikvidovali“- on rýchlosťou kozmickej rakety, ja pomaly a trpiac pritom – niekoľko *falatkov.* Môjmu spoločníkovi aj na očiach bolo vidieť, že mu to urobilo dobre, lebo si s potešením poutieral fúzy pod nosom a už volal na čašníka:

– *Rušaj še, Ďuri, a priňeš eščik dva!* Chcel som zaprotestovať, ale už som nestihol.

– Ňebuj še inžimire, to je posľedni a už idzeme do roboti. A co še tika placeňa, tak to še pojedname. Znaš co, ja mam dzifku, šumnu, mladu a kedz me zafinancuješ pri paroch poldecakoch, maš ju! Daj ruku!

A už mi tykal, núkal čosi, čo sa zrejme zdalo exotické v našich krajinách, možno už iba v Afrike sa žena predávala ako tovar. Ajhľa, predbehol dobu, lebo tu zavádzal barterový obchod - dcéru za poldecáky, a ešte k tomu mladému perspektívnemu inžinierovi! Dnes sa nad touto historkou iba pousmejem.